

Mimořádné šetření MŠMT: Kde a jaké učitele školy potřebují?

24.6.2025 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

„V oblasti školství se musíme opírat o data. Proto jsme spustili rozsáhlé šetření, které zmapovalo nejen aktuální situaci, ale pomůže nám také plánovat cílená opatření tam, kde jsou nejvíce potřeba,“ uvedl ministr školství Mikuláš Bek.

Šetření probíhalo mezi mateřskými, základními, středními a vyššími odbornými školami. Zúčastnilo se ho 8 694 škol, což představuje 99,7 % všech škol regionálního školství. Informace byly získány o 177 734 učitelích, kteří v těchto školách působí. Ve snaze o snížení administrativní zátěže vedení škol mohli učitelé vyplňovat dotazníky přímo sami za sebe. Této možnosti využilo 29 % z nich.

Zjištěná čísla neukazují jen aktuální stav, ale především budoucí potřeby škol. Nejde tedy o přesný počet chybějících učitelů, ale o tzv. poptávané kapacity – například místa po učitelích odcházejících do důchodu nebo pro plánované rozšíření výuky.

Průměrný věk učitelů je 47,4 roku, přičemž mezi ženami a muži není výrazný rozdíl. Muži tvoří přibližně pětinu učitelského sboru. Z regionálního pohledu mají nejstarší učitele školy v Karlovarském kraji, nejmladší pak v Jihomoravském.

Kvalifikaci požadovanou zákonem splňuje 89,6 % učitelů, přičemž 68,7 % má vysokoškolské magisterské vzdělání. Od roku 2019, kdy bylo šetření realizováno naposledy, došlo k poklesu podílu učitelů, kteří mají odbornou kvalifikaci (z 93,4 % na současných 89,6 %). Největší podíl kvalifikovaných učitelů působí v kraji Zlínském (95,1 %) a nejméně kvalifikovaní jsou učitelé v kraji Středočeském a v Praze (jen 82,6 % a 83,4 %).

Důležitým tématem zůstává také rozdíl mezi kvalifikací a aprobací. Učitel může být sice kvalifikovaný, ale nemusí učit předměty, na které byl odborně připraven. Právě nedostatek aprobovaných učitelů je dnes patrný zejména ve vybraných oborech/předmětech, například chemii, fyzice, matematice, informatice či cizích jazycích. Tato potřeba se liší podle krajů, ale opakuje se napříč republikou.

Například na druhém stupni ZŠ má 70,5 % učitelů aprobaci pro výuku předmětu, který vyučují. V největší míře probíhá aprobovaná výuka v českém jazyce, přírodopisu a matematice. V nejmenší míře pak probíhá aprobovaná výuka v mediální výchově, pracovních činnostech, v oblastech člověk a svět práce a výchova ke zdraví a v informatice, přičemž z těchto předmětů je patrná vyšší poptávka po učitelích především v případě informatiky. V rámci všeobecných předmětů na středních školách pak má 87,9 % učitelů aprobaci pro výuku předmětů, které vyučují. Aprobovaná výuka probíhá v českém jazyce, dějepisu, zeměpisu, přírodopisu, chemii, matematice a ve výuce němčiny, ruštiny, francouzštiny a polštiny. V nejmenší míře probíhá aprobovaná výuka ve stejných předmětech jako v případě 2. stupně základní školy.

Získaná data z celonárodního šetření poslouží jako základ pro plánování další vzdělávací politiky. Využita budou například při spolupráci s pedagogickými fakultami, kde mohou podpořit cílené navyšování počtu studentů připravujících se na učitelskou profesi v oborech a regionech, kde je to nejvíce potřeba. Umožní také lépe plánovat podporu škol, nástroje pro další vzdělávání učitelů i konkrétní opatření v regionech s největšími obtížemi. Data o stávajících počtech kvalifikovaných a

aprobovaných učitelů a o poptávce škol jsou tak zásadním podkladem pro vytvoření poptávky vůči vysokým školám připravující učitele.

Celá zpráva z mimořádného šetření je k dispozici: ZDE

Infografiky a prezentace z mimořádného šetření jsou k dispozici: ZDE

<https://msmt.gov.cz/ministerstvo/novinar/mimoradne-setreni-msmt-kde-a-jake-ucitele-skoly-potrebuji>